

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 17.07.2020 №КПУМ/13-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"КОЛЕКТИВНІ ЗАСОБИ РОЗМІЩУВАННЯ"
2.03.12.02**

електронна пошта: O.Senik@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-33-45
керівник державного
статистичного спостереження: Сенік О. О.

м. Київ – 2020

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	6
2.3. Своєчасність та пунктуальність	7
2.4. Доступність та зрозумілість.....	7
2.5. Послідовність та зіставність.....	8
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	10
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Колективні засоби розміщування" (далі – ДСС, державне статистичне спостереження) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, визначеним розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Колективні засоби розміщування" є формування інформації щодо характеристик колективних засобів розміщування, кількості осіб, що перебували в них, для інформаційного забезпечення складання допоміжного (сателітного) рахунку туризму.

Спостереження започатковане у 2011 році на заміну двох державних статистичних спостережень щодо діяльності готелів і щодо діяльності санаторно-курортних (оздоровчих) закладів, та за час його проведення зазнало змін у частині програми (переліку показників), охоплення одиниць ДСС. У сучасному вигляді ДСС запроваджено у 2018 році.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність" за тематикою статистичного виробництва 2.03.12 "Туризм".

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закони України "Про державну статистику", "Про туризм", план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Спостереження враховує положення Регламенту (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради від 06.07.2011, що стосується європейської статистики туризму (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1591362542749&uri=CELEX:32011R0692>).

Спостереження проводиться відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо діяльності колективних засобів розміщування (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Державної служби статистики України від 01.02.2019 № 43 та розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм".

Джерелами інформації ДСС є:

1) дані, отримані від респондентів за формою № 1-КЗР (річна) "Звіт про діяльність колективного засобу розміщування", яка розміщена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Для респондентів"/"Альбом форм державних

статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм" (далі – форма № 1-КЗР (річна));

2) дані, отримані за результатами проведення ДСС:

"Структурні зміни в економіці України та її регіонів" щодо кількості малих та мікропідприємств, види економічної діяльності яких за КВЕД належать до класів: 55.10, 55.20, 55.30, 55.90;

"Активи, власний капітал, зобов'язання і фінансові результати підприємств" щодо кількості малих та мікропідприємств, види економічної діяльності яких за КВЕД належать до класів: 55.10, 55.20, 55.30, 55.90;

3) адміністративні дані Державної податкової служби (ДПС) щодо фізичних осіб-підприємців, види економічної діяльності яких за КВЕД належать до класів: 55.10, 55.20, 55.30, 55.90. Дані отримуються відповідно до Угоди від 01.02.2016 про інформаційне співробітництво між Державною фіскальною службою та Державною службою статистики.

Основні статистичні продукти, в яких оприлюднюються дані ДСС, розміщуються на офіційному вебсайті Держстату:

статистична інформація "Коллективні засоби розміщування в Україні (юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб)", "Основні показники діяльності колективних засобів розміщування в Україні (з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців)", "Коллективні засоби розміщування (з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців)" – у розділі "Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Туризм";

статистичні збірники "Статистичний щорічник України" та "Регіони України" – в розділі "Статистична інформація"/"Публікації"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Комплексна статистика" та "Регіональна статистика".

Інформація за результатами ДСС також поширюється територіальними органами Держстату.

Крім того, дані, отримані за результатами ДСС, використовуються для заповнення запитальників міжнародних організацій (Всесвітньої туристської організації (ЮНВТО), Євростату), надаються за запитом користувачів у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Державне статистичне спостереження проводиться для потреб інформаційного забезпечення аналізу стану туристичної галузі, складання допоміжного (сателітного) рахунку туризму, міжнародних порівнянь та здійснюється з урахуванням рекомендацій, визначених Регламентом (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради від 06.07.2011, що стосується європейської статистики туризму.

Основними статистичними показниками ДСС є показники щодо:

- кількості колективних засобів розміщування (далі – КЗР) (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб);
- кількості місць у КЗР (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб);
- кількості номерів у готелях та аналогічних засобах розміщування (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб);
- кількості осіб, що перебували у КЗР (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб);
- кількості ночівель у КЗР (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб);
- кількості КЗР (фізичних осіб підприємців);
- кількості місць у КЗР (фізичних осіб підприємців);
- кількості номерів у готелях та аналогічних засобах розміщування (фізичних осіб підприємців);
- кількості осіб, що перебували у КЗР (фізичних осіб підприємців);
- кількості ночівель у КЗР (фізичних осіб підприємців).

Одиницею ДСС є місцева одиниця за видом економічної діяльності.
 Респондентами ДСС є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

Спостереження охоплює суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність засобів колективного розміщування.

У частині збору даних безпосередньо від респондентів ДСС проводиться на суцільній основі.

Спостереження проводиться з річною періодичністю.

При проведенні ДСС використовують Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Перелік кодів країн світу для статистичних цілей (ПККС).

Результати державного статистичного спостереження узагальнюються у таких розрізах:

на державному рівні:

зведена інформація по всіх показниках (щодо юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб) по країні в цілому й у розрізі регіонів;

зведена інформація по всіх показниках (з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців) по країні в цілому;

на регіональному рівні: зведена інформація по показниках стосовно кількості КЗР, кількості місць у КЗР, кількості осіб, що перебували у КЗР (щодо юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб) в цілому по регіону.

Для забезпечення потреб користувачів за результатами розробки даних ДСС формуються динамічні ряди основних показників щодо діяльності колективних засобів розміщування по країні в цілому з 2011 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Спостереження проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів (юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб), а також використанням даних, отриманих за результатами ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", "Активи, власний капітал, зобов'язання і фінансові результати підприємств" та адміністративних даних ДПС для оцінки та розрахунку показників щодо діяльності фізичних осіб-підприємців.

Сукупність одиниць, яка залучається до проведення ДСС і на яку поширюється подання форми № 1-КЗР (річна), а також перелік респондентів ДСС щорічно формується на державному рівні.

Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині статистичного реєстру підприємств) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року, у якому здійснюється формування сукупностей одиниць ДСС, та відповідають критеріям, визначеним Методологічними положеннями.

До сукупності одиниць ДСС включаються місцеві одиниці, види економічної діяльності яких за КВЕД належить до класів: 55.10 "Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування", 55.20 "Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання", 55.30 "Надання місць кемпінгами та стоянками для житлових автофургонів і причепів", 55.90 "Діяльність інших засобів тимчасового розміщування" (за винятком місцевих одиниць, що належать підприємствам, основний вид діяльності яких належить до класів: 85.10 "Дошкільна освіта", 85.20 "Початкова освіта", 85.31 "Загальна середня освіта").

Для забезпечення точності даних, зокрема, застосовується контроль рівня надання звітів респондентами, охопленими ДСС, та аналіз причин їх ненадання. Рівень надання звітів респондентами становить 52%. Аналіз причин ненадання свідчить, що ці випадки пов'язані з припиненням або тимчасовим призупиненням діяльності (14%), включенням до сукупності підприємств, що мають відокремлені підрозділи, які надають послуги з тимчасового розміщування, але основний вид їхньої діяльності не належить до класів 55.10, 55.20, 55.30 та 55.90 (22%), а також включенням до сукупності засобів розміщування, загальна кількість місць у яких менша 10 (12%). Неотримання звітів із двох останніх причин не передбачає компенсації відсутніх даних.

При контролі результатів ДСС здійснюється аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3 роки), аналіз даних у просторі (по регіонах).

Перегляд даних за результатами проведення ДСС не здійснюється.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Плани та графіки" розміщено Каталог статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

За час існування ДСС всі встановлені терміни оприлюднення даних чітко витримувалися.

Збір/отримання, обробка, аналіз і поширення даних щодо діяльності колективних засобів розміщування здійснюються у такі терміни:

	Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше поширення статистичної інформації
Форма № 1-КЗР (річна)	не пізніше 28 лютого	01 березня - 15 квітня	16 квітня - 15 червня	25 червня
Адміністративні дані ДПС	до 31 липня	01 серпня - 01 вересня	02 вересня - 22 вересня	24 вересня

Запити користувачів щодо надання інформації задовольняються в терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Діяльність Служби"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Держстату у вигляді статистичної інформації та надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів ДСС відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 287–33–45;

електронна пошта: *O.Senik@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua*.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua*.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або по регіонах, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних.

Відповідно до Методологічних положень, з 2018 року припинено збір даних безпосередньо від респондентів – фізичних осіб-підприємців з метою зменшення звітного навантаження на респондентів спостереження. Оцінка та розрахунок показників щодо діяльності фізичних осіб-підприємців здійснюється на підставі адміністративних даних ДПС в цілому по країні (без регіонального розрізу).

Зважаючи на зазначене, показники спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень у цілому по Україні.

Динаміка основних статистичних показників ДСС в цілому по країні спостерігається з 2011 року.

Результати цього ДСС узгоджуються із результатами ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" та "Активи, власний капітал, зобов'язання і фінансові результати підприємств" у частині кількості малих та мікропідприємств, види економічної діяльності яких за КВЕД належать до класів: 55.10, 55.20, 55.30, 55.90.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи, організації), міжнародні організації, фізичні особи.

Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації щодо діяльності колективних засобів розміщування, зокрема щодо статистичних даних, які містяться у статистичному бюлетені "Колективні засоби розміщування в Україні", аналогічних статистичних продуктах територіальних органів Держстату, а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів 85% опитаних зазначили, що використовують у своїй діяльності статистичну інформацію щодо показників діяльності колективних засобів розміщування, розміщену на офіційних вебсайтах Держстату та територіальних органів державної статистики.

61% опитаних користуються лише даними органів державної статистики і не отримують інформацію з тематики опитування з інших джерел.

88% опитаних дали оцінку "Добре" системі основних показників діяльності колективних засобів розміщування.

Переважна більшість користувачів дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників діяльності колективних засобів розміщування. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність", на другому місці – "Відповідність/Релевантність", на третьому – "Точність/Надійність".

71% опитаних дали позитивну оцінку інформаційній підтримці з тематики опитування.

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні звітне навантаження на респондентів за формою № 1-КЗР (річна) збільшилося на 11,5% (за рахунок збільшення кількості респондентів за даними матриці участі респондентів у державних статистичних спостереженнях).

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-КЗР (річна) становлять 2 год 26 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (78%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-КЗР (річна) становить 89 (при середньому значенні показника за формами державних статистичних спостережень – 87).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді, становила 55,2%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику", Закону України "Про інформацію", Закону України "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього ДСС статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та доміанти, встановленими Методологічними положеннями.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

У подальшому у рамках імплементації Регламенту (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради від 06.07.2011, що стосується європейської статистики туризму, вивчається можливість впровадження державного статистичного спостереження щодо діяльності колективних засобів розміщування з квартальною періодичністю, а також перегляд підходів до формування сукупності одиниць ДСС, що позитивно вплине на оцінку рівня надання звітів респондентами.